ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1978

Vyhlásené: 17.07.1978 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

86

VYHLÁŠKA
Slovenského úradu bezpečnosti práce
z 26.júna 1978
o kontrolách, revíziách a skúškach plynových zariadení

Slovenský úrad bezpečnosti práce ustanovuje podľa § 5 ods. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce po dohode so Slovenskou odborovou radou a ostatnými ústrednými orgánmi:

PRVÁ ČASŤ
ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1
Rozsah platnosti

(1) Vyhláška sa vzťahuje na organizácie, ktoré vyrábajú, montujú, majú v prevádzke, opravujú, udržiavajú plynové zariadenia (ďalej len „zariadenia“) alebo vykonávajú ich revízie.

(2) Za zariadenia sa na ciele tejto vyhlášky považujú zariadenia podliehajúce štátnemu odbornému dozoru nad bezpečnosťou práce, vykonávanému Slovenským úradom bezpečnosti práce a inšpektorátmi bezpečnosti práce, a to zariadenia na

a) výrobu a úpravu plynov,

b) skladovanie a prepravu plynov,

c) plnenie nádob plynmi, vrátane tlakových staníc,

d) skvapalňovanie a odparovanie plynov,

e) zvyšovanie a znižovanie tlaku plynov,

f) rozvod plynov,

g) spotrebu plynov spaľovaním.

(3) Za zariadenia uvedené v odseku 2 sa nepovažujú zariadenia, ktoré sú v osobnom užívaní užívateľov bytov a miestností neslúžiacich na bývanie.

(4) Za plyny sa na ciele tejto vyhlášky považujú látky, ktorých kritická teplota je nižšia ako 50 °C, alebo látky, pri ktorých je pri teplote 50 °C absolútny tlak (tenzia) pár vyšší ako 0,3 MPa (3 kp/cm^2).[1])

§ 2
Všeobecné ustanovenie

(1) Vykonávaním revízií (§ 4) alebo skúšok (§ 9) zariadenia poverí organizácia pracovníka, ktorý má pre túto činnosť osvedčenie o odbornej spôsobilosti (ďalej len „revízny technik“). Toto osvedčenie[2]) vydáva inšpektorát bezpečnosti práce[3]) (ďalej len „inšpektorát“) príslušný podľa miesta výkonu práce poverovaného pracovníka.

(2) Organizácia môže zabezpečiť vykonanie revízií alebo skúšok zariadenia prostredníctvom inej organizácie, ktorá má na túto činnosť oprávnenie[4]) vydané inšpektorátom.

DRUHÁ ČASŤ
KONTROLY, REVÍZIE A SKÚŠKY ZARIADENÍ

§ 3
Kontrola zariadenia

(1) Kontrola zariadenia je posúdenie, či stav zariadenia, ktoré je v prevádzke, zodpovedá požiadavkám bezpečnosti práce a technických zariadení a požiadavkám požiarnej ochrany.

(2) Kontrolou zariadenia poverí organizácia pracovníka, ktorý preukázateľne ovláda bezpečnostné predpisy na obsluhu kontrolovaného zariadenia, súvisiace bezpečnostné predpisy, požiarny poriadok a poplachové smernice a ktorý je zaškolený na obsluhu zariadenia.

(3) O kontrole zariadenia urobí poverený pracovník záznam do prevádzkového denníka, ktorý obsahuje:

a) meno a priezvisko pracovníka, ktorý kontrolu vykonal,

b) dátum kontroly,

c) rozsah kontroly,

d) zistené nedostatky a návrhy na ich odstránenie,

e) podpis pracovníka, ktorý kontrolu vykonal.

(4) Kontrola zariadenia sa vykonáva raz za rok; ak technický stav zariadenia alebo prevádzkové skúsenosti vyžadujú častejšie kontroly, nariadi vedúci organizácie ich vykonávanie v kratších termínoch.

§ 4
Revízie zariadenia

(1) Revízie zariadenia sú východiskové (§ 6) a prevádzkové (§ 8); rozumie sa nimi celkové posúdenie zariadenia, pri ktorom sa prehliadkou, vyskúšaním, prípadne i meraním zisťuje prevádzková bezpečnosť a spoľahlivosť zariadenia alebo jeho častí a posúdi sa i technická dokumentácia a odborná spôsobilosť obsluhy.

(2) Ak je súčasťou zariadenia i elektrické, tlakové, zdvíhacie alebo iné zariadenie, preverí sa pri revízii celého zariadenia, či na týchto zariadeniach bola vykonaná revízia podľa osobitných predpisov.[5]) Do správy o revízii zariadenia sa o tom urobí záznam.

(3) Na vykonávanie revízií je organizácia, ktorá má zariadenie v prevádzke, povinná vypracovať harmonogram revízií najmenej na trojročné obdobie a upravovať ho podľa prevádzkových skúseností a technického stavu zariadenia.

(4) V odôvodnených prípadoch môže inšpektorát určiť vykonanie mimoriadnej revízie.

§ 5
Príprava revízie zariadenia

Pred začatím revízie organizácia pripraví zariadenie na revíziu a ďalej najmä:

a) podľa potreby zabezpečí spoľahlivé odpojenie zariadenia od prívodu energie a zabráni tak možnosti úrazu a havárie,

b) vykoná podľa potreby odplynenie zariadenia alebo plyny v zariadení privedie do stavu nezlúčivej atmosféry (inertizácie),[6]) prípadne zabezpečí v zariadeniach dýchateľnú a neškodnú atmosféru,

c) vykoná nevyhnutné meranie v miestach, v ktorých by mohlo nastať ohrozenie zdravia alebo života osôb alebo ohrozenie majetku, a podľa výsledku merania určí a vykoná potrebné opatrenia,

d) vykoná podľa miestnych podmienok v potrebnom rozsahu protipožiarne opatrenia podľa všeobecných predpisov,[7])

e) zabezpečí potrebný počet kvalifikovaných pracovníkov a poskytne im potrebné náradie, prístroje a osobné ochranné pracovné prostriedky,

f) zabezpečí pre prípad potreby dýchaciu a oživovaciu techniku, a ak to vyžaduje technologický postup, aj protiplynovú alebo záchrannú službu.

§ 6
Východisková revízia

(1) Na každom zariadení dodávateľská organizácia zabezpečí pred uvedením zariadenia do prevádzky vykonanie východiskovej revízie a vyhotovenie správy o revízii, ktorá je súčasťou dodávky zariadenia.

(2) Zariadenie sa nesmie uviesť do prevádzky, kým sa neodstránia nedostatky, ktoré znemožňujú bezpečnú a spoľahlivú prevádzku a sú uvedené v správe o východiskovej revízii.

(3) Pri východiskovej revízii sa preverí najmä:

a) úplnosť a správnosť technickej dokumentácie zariadenia,

b) či sa na zariadení vykonali predpísané skúšky, a správnosť a úplnosť dokladov o skúškach,

c) či zariadenie zodpovedá predpisom a požiadavkám bezpečnosti práce a technických zariadení a požiarnej ochrany,

d) či je zariadenie vybavené predpísanými meracími, kontrolnými a bezpečnostnými zariadeniami,

e) kvalita montážnych prác (výsledky nedeštruktívnych skúšok zvarov a pod.)

f) či montážne práce vykonali pracovníci s predpísanou odbornou spôsobilosťou,

g) kvalita vedenia montážnej dokumentácie (doklady o kvalite materiálu, armatúr, zvarov a pod.),

h) či sa vykonala revízia aj na elektrických, tlakových, zdvíhacích alebo iných zariadeniach, ak sú súčasťou revidovaného zariadenia,

i) iné okolnosti dôležité z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky a požiarnej ochrany požadované technologickým postupom.

§ 7
Prevádzková revízia

(1) Na zariadeniach, ktoré sú v prevádzke, organizácie sú povinné zabezpečiť vykonávanie prevádzkových revízií.

(2) Prevádzkové revízie sa vykonávajú najmä po skončení skúšobnej prevádzky, po generálnej oprave, po zásahoch, ktoré majú vplyv na bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky, po nútenom odstavení zariadenia z prevádzky na obdobie dlhšie ako 6 mesiacov a v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi[8]) v súlade s pokynmi výrobcu (dodávateľa) zariadenia.

(3) Pri prevádzkovej revízii sa podľa charakteru zariadenia preveria najmä:

a) zmeny stavu zariadenia od poslednej revízie, či bolo zariadenie odstavené z prevádzky dlhšie ako 6 mesiacov a či vykazovalo v prevádzke poruchy alebo iné nedostatky,

b) dokumentácia o vykonaných kontrolách a skúškach zariadenia,

c) úplnosť a správnosť prevádzkovej technickej dokumentácie,

d) funkcie zabezpečovacích, kontrolných, meracích a ovládacích zariadení vrátane vyskúšania simulovaných poruchových stavov,

e) funkcia odťahových systémov, vetrania, odsávania a celková funkcia zariadenia,

f) tesnosť zariadenia,

g) vybavenie pracoviska protipožiarnou technikou, osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, dýchacou a oživovacou technikou,

h) stav pracoviska, vybavenie pracoviska bezpečnostnými značkami a tabuľkami, výskyt vplyvov, ktoré sťažujú obsluhu a spôsobujú nadmerné preťaženie zariadenia,

i) či obsluha spĺňa predpísané požiadavky odbornej spôsobilosti,

j) úplnosť a správnosť prevádzkového poriadku a návodov na obsluhu,

k) iné okolnosti dôležité z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky a požiarnej ochrany požadované technologickým postupom.

§ 8
Správa o revízii

O výsledku revízie vyhotoví revízny technik, ktorý revíziu vykonal, správu o revízii, ktorá obsahuje:

a) názov a sídlo organizácie s presným označením prevádzky, v ktorej sa revízia vykonala,

b) dátum vykonania revízie, meno a priezvisko revízneho technika a evidenčné číslo jeho osvedčenia,

c) druh revízie (prevádzková, východisková),

d) označenie, druh a technické hodnoty revidovaného zariadenia,

e) údaje o vykonanom meraní a vyskúšaní zariadenia vrátane výrobných alebo evidenčných čísel použitých meracích prístrojov,

f) zistené chyby a nedostatky, ich závažnosť z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky zariadenia,

g) návrh opatrení a lehôt na odstránenie zistených chýb a nedostatkov,

h) údaje o tom, či a ako boli odstránené chyby zistené pri predchádzajúcej revízii, prípadne pri kontrole zariadenia,

i) celkové zhodnotenie revidovaného zariadenia z hľadiska bezpečnosti a prevádzkovej schopnosti a požiarnej ochrany,

j) podpis a odtlačok pečiatky revízneho technika,

k) v prípade, ak revíziu vykonala oprávnená organizácia, jej názov a číslo oprávnenia.

§ 9
Skúška zariadenia

(1) Skúška zariadenia je jeho preskúšanie po dokončení montáže alebo rekonštrukcie z hľadiska, či zodpovedá predpisom a požiadavkám bezpečnosti práce a technických zariadení, požiarnej ochrany a projektovaným technickým hodnotám. Skúšku zariadenia zabezpečí organizácia, ktorá vykonávala montáž alebo rekonštrukciu zariadenia.

(2) Pred začatím skúšky zariadenia vypracuje revízny technik poverený jej vykonaním na základ projektovej dokumentácie zariadenia technologický postup skúšky, ktorý obsahuje najmä:

a) rozsah skúšky a podrobný opis úkonov vykonávaných pri skúške,

b) nevyhnutné opatrenia na bezpečné vykonanie skúšky,

c) podmienky, pri ktorých je skúška uznaná za úspešnú.

(3) Ak skúška zariadenia nebola úspešná, musí sa opakovať po odstránení zistených chýb.

§ 10
Príprava skúšky zariadenia

Pred začatím skúšky zariadenia vykoná organizácia opatrenia podľa § 5 a ďalej zabezpečí:

a) vytýčenie a zreteľné označenie bezpečnostného pásma podľa požiadaviek projektu zariadenia v prípadoch, že pri skúškach sú prekračované prevádzkové hodnoty alebo umele vytvorené havarijné stavy, prípadne sú zariadenia krátkodobe preťažené,

b) aby sa v prípadoch uvedených v písmene a) nezdržiavali v priebehu skúšky v bezpečnostnom pásme nepovolané osoby,

c) aby sa pracovníci poverení vykonávaním skúšky zdržiavali v priebehu skúšky na bezpečnom mieste, určenom technologickým postupom,

d) aby meracie a ovládacie zariadenia, ktoré sa v priebehu skúšky používajú, boli uložené na bezpečnom mieste,

e) aby sa pripájacie potrubie a tlakové nádoby potrebné na vykonanie skúšky vyskúšali vopred na určený skúšobný pretlak,

f) aby sa zabezpečila správnosť hlavných meracích prístrojov podľa osobitných predpisov.[9])

TRETIA ČASŤ
REVÍZNY TECHNIK

§ 11
Odborná spôsobilosť

(1) Organizácia je povinná pracovníka, ktorého hodlá poveriť vykonávaním revízií alebo skúšok zariadení, prihlásiť inšpektorátu na preverenie odbornej spôsobilosti.

(2) Pracovník prihlásený na preverenie odbornej spôsobilosti musí byť zdravotne spôsobilý[10]) a musí:

a) mať vysokoškolské vzdelanie technického smeru a najmenej 1 rok odbornej praxe alebo

b) mať úplné stredné odborné vzdelanie technického smeru a najmenej 3 roky odbornej praxe, alebo

c) byť vyučený v príslušnom odbore a mať najmenej 10 rokov praxe; v tomto prípade však môže byť pracovník poverený iba skúškami zariadenia.

(3) Žiadosť o preverenie odbornej spôsobilosti musí obsahovať:

a) meno a priezvisko pracovníka,

b) údaje o vzdelaní a dĺžke odbornej praxe pracovníka,

c) označenie druhu a rozsahu požadovaného osvedčenia a označenie zariadenia, na ktorom bude pracovník vykonávať revízie alebo skúšky,

d) druh práce a miesto výkonu práce pracovníka,

e) názov a sídlo organizácie, odtlačok pečiatky a podpis vedúceho organizácie.

(4) Termín a miesto preverenia odbornej spôsobilosti oznámi inšpektorát organizácii najmenej 30 dní vopred.

(5) Pri preverovaní odbornej spôsobilosti inšpektorát preskúša pracovníka z ovládania predpisov na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení a z teoretických vedomostí z odboru plynových zariadení s prihliadnutím na požadovaný druh a rozsah osvedčenia.

(6) Ak organizácia žiada o rozšírenie rozsahu osvedčenia, preverí inšpektorát odbornú spôsobilosť pracovníka preskúšaním podľa odseku 5 a vydá mu nové osvedčenie. K žiadosti o rozšírenie rozsahu osvedčenia musí byť pripojené aj doterajšie osvedčenie pracovníka.

§ 12
Osvedčenie

(1) Na základe úspešného preskúšania podľa § 11 ods. 5 inšpektorát vydá pracovníkovi do 30 dní po preskúšaní osvedčenie, v ktorom vyznačí druh a rozsah získanej odbornej spôsobilosti.

(2) Druh osvedčenia sa určí podľa druhu zariadení uvedených v § 1 ods. 2.

(3) Revíznemu technikovi, ktorý vykonáva revízie alebo skúšky zariadení v rozpore s touto vyhláškou alebo s predpismi na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení, môže inšpektorát osvedčenie odobrať, prípadne jeho rozsah obmedziť.

§ 13
Povinnosti revízneho technika

(1) Revízny technik poverený vykonávaním revízie zariadenia je povinný najmä:

a) vykonávať revízie zariadení v rozsahu svojho osvedčenia,

b) vypracovať technologický postup revízie,

c) o výsledku revízie vyhotoviť správu o revízii,

d) ak zariadenie bezprostredne ohrozuje život a zdravie pracovníkov alebo majetok, navrhnúť ihneď odstavenie zariadenia z prevádzky,

e) na základe výsledku revízie navrhnúť opatrenia na odstránenie zistených chýb a nedostatkov,

f) spolupracovať pri školení pracovníkov, ktorí obsluhujú zariadenie, a zúčastňovať sa na ich preskúšaní.

(2) Revízny technik poverený vykonaním skúšky zariadenia je povinný najmä

a) vykonávať skúšky zariadenia v rozsahu svojho osvedčenia,

b) vypracovať technologický postup skúšky (§ 9 ods. 2),

c) v rámci poverenia organizácie riadiť prípravné práce na skúšku zariadenia a kontrolovať, či sa pri skúške dodržali platné predpisy, technické normy a technologický postup,

d) o výsledku skúšky vyhotoviť zápisnicu,

e) na základe výsledku skúšky odporučiť uvedenie zariadenia do prevádzky.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 14

Pri zariadeniach uvedených do prevádzky pred účinnosťou tejto vyhlášky je organizácia povinná vykonať prvé prevádzkové revízie do jedného roka odo dňa účinnosti tejto vyhlášky.

§ 15

Výnimky z ustanovenia § 11 ods. 2 môže povoliť na žiadosť organizácie Slovenský úrad bezpečnosti práce, ak sú na to závažné dôvody a odporučí to inšpektorát.

§ 16

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1.januárom 1979.

Riaditeľ:

Ing. Kováč v. r.

1) ČSN 07 8304 Kovové tlakové nádoby na dopravu plynov. Prevádzkové plavidlá.

2) § 4 písm. g) zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce.

3) Vyhláška č. 15/1977 Zb., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 36/1970 Zb. o zriadení inšpektorátov bezpečnosti práce.

4) § 4 písm. f) zákona č. 174/1968 Zb.

5) Napr.: ČSN 34 3800 Revízie elektrických zariadení.

6) ČSN 38 6420 Plynovody v priemyselných závodoch. ČSN 38 6405 Smernice pre spracovanie predpisov na údržbu a obsluhu odberných plynových zariadení v priemyselných závodoch.

7) Zákon č. 18/1958 Zb. o požiarnej ochrane; vyhláška Ministerstva vnútra č. 106/1959 Ú.v. o organizácii požiarnej ochrany.

8) Napr. ČSN 38 6405 Smernice pre spracovanie predpisov pre obsluhu a údržbu odberných plynových zariadení v priemyselných závodoch, ČSN 386462 Rozvod a použitie propán-butánu v priemyselných závodoch a sídliskách, ČSN 38 6417 Regulačné stanice plynu.

9) Vyhláška Úradu pre normalizáciu a meranie č. 61/1963 Zb. o zabezpečovaní správnosti meradiel a merania, v znení vyhlášky ÚNM č. 102/1967 Zb.

10) Smernice Ministerstva zdravotníctva SSR č. 17/1970 Vest. MZd. o posudzovaní spôsobilosti na prácu.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.